

**TỪ TỔ VIỆT NGỮ ĐẾN KHOA VIỆT NAM HỌC VÀ TIẾNG VIỆT:
NHỮNG CHẶNG ĐƯỜNG XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN**

PGS; TS; NGUYỄN THIÊN NAM
(Chủ nhiệm Khoa Việt Nam học và Tiếng Việt)

Từ cuối những năm 1950, *Tổ Việt ngữ* thuộc Khoa Ngữ văn, Đại học Tổng hợp Hà Nội đã được thành lập để dạy tiếng Việt và văn hóa Việt Nam cho sinh viên nước ngoài. Ngày 18 tháng 12 năm 1968, trên cơ sở tổ này, *Khoa dạy tiếng Việt cho lưu học sinh nước ngoài* (gọi tắt là *Khoa Tiếng Việt*) được chính thức thành lập với nhiệm vụ đào tạo tiếng Việt và văn hóa Việt Nam cho sinh viên nước ngoài. Năm 1995, với mục tiêu rõ hơn, *Khoa* được đổi tên thành *Khoa Tiếng Việt và Văn hóa Việt Nam cho người nước ngoài*. Năm 2008, một lần nữa, để đáp ứng nhu cầu của thực tiễn, *Khoa* tiếp tục được đổi tên thành *Khoa Việt Nam học và Tiếng Việt*. Từ năm học 2010-2011, *Khoa* bắt đầu tuyển khóa sinh viên Việt Nam đầu tiên chuyên ngành Việt Nam học (Khóa 55). Hiện nay, *Khoa* đang đào tạo đến khóa thứ tư (khóa 58) với tổng số cả 4 khóa là 250 sinh viên Việt Nam. Riêng sinh viên nước ngoài, hiện *Khoa* đang đào tạo gần 300 sinh viên.

Trong 45 năm chính thức tồn tại và phát triển của mình, *Khoa* đã hoàn thành xuất sắc sứ mệnh quan trọng là *sứ giả truyền bá ngôn ngữ và văn hóa Việt Nam ra thế giới*. *Khoa* đã đào tạo được hơn 8000 người nước ngoài đủ mọi quốc tịch học tiếng Việt và văn hóa Việt Nam, trong số đó có hàng trăm nhà ngoại giao kì cựu, phiên dịch cao cấp, viên chức các chính phủ, nhiều nhà Việt Nam học nổi tiếng thế giới; đặc biệt, có 12 cựu sinh viên tiếng Việt tại *Khoa* trước đây đã trở thành Đại sứ tại Việt Nam.

Nhiều thế hệ nhà giáo, cán bộ công chức đã có những cống hiến đối với sự phát triển và những thành tựu của *Khoa*, trong đó có những tên tuổi như: *thầy Nguyễn Thạch Giang, thầy Bùi Phụng, thầy Đỗ Thanh, thầy Đỗ Ngoạn, thầy Hồ Hải Thụy, cô Nguyễn Thị Khánh, thầy Hoàng Trọng Phiến, thầy Đinh Văn Đức, thầy Nguyễn Anh Quế, thầy Đinh Thanh Huệ, thầy Đặng Văn Đạm, thầy Hà Xuân Vinh, thầy Nguyễn Văn Mệnh, thầy Phan Hải, thầy Đặng Ngọc Cừ* cùng các thầy cô khác.

Trong những chặng đường đã qua của 45 năm lịch sử, *Khoa* luôn chú trọng công tác đào tạo và nghiên cứu, hai mảng này luôn bổ sung nâng đỡ cho nhau. Nhiều Hội thảo khoa học trong nước và quốc tế về giảng dạy tiếng Việt như một ngoại ngữ do *Khoa* đăng cai đã tạo được tiếng vang. Hơn 10 năm trở lại đây, Hội thảo nghiên cứu, đào tạo Việt Nam học và tiếng Việt thường niên do *Khoa Việt Nam học và Tiếng Việt*, Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN và *Khoa Việt Nam học*, Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGTPHCM phối hợp tổ chức được tiến thành đều đặn và mang lại những kết quả nghiên cứu có giá trị ứng dụng cao. Hàng chục kỉ yếu khoa học có chất lượng của *Khoa* đã được xuất bản, tạo ra những định hướng rõ nét trong lĩnh vực giảng dạy Việt Nam học, đặc biệt trong lĩnh vực đào tạo tiếng Việt như một ngôn ngữ thứ hai.

Quý bạn đọc đang cầm trên tay cuốn tạp chí *Ngôn ngữ & Đời sống* số 11 năm 2013, kết quả lao động khoa học của các thầy cô giáo hiện đang giảng dạy tại *Khoa* có liên quan tới chủ đề “ngôn ngữ và đời sống”. Thay mặt Ban chủ nhiệm *Khoa* cùng toàn thể các thầy cô trong *Khoa*, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến *GS.TS Lê Quang Thiêm*, Chủ tịch Hội Ngôn ngữ học Việt Nam và *GS.TS Nguyễn Văn Khang*, Tổng Biên tập tạp chí *Ngôn ngữ & Đời sống* đã tạo điều kiện, dành riêng số đặc biệt cho *Khoa* nhân dịp kỉ niệm 45 năm thành lập.